

MEĐUNARODNA AKADEMIJA
ODRŽIVOG RAZVOJA



INTERNATIONAL ACADEMY OF
SUSTAINABLE DEVELOPMENT

IZVOZ OPASNOG OTPADA IZ FEDERACIJE BIH (Stručno savjetovanje)



Admir Karović

Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Mostar 2025. godina

UVOD



Opasni otpad je svaki otpad koji je utvrđen posebnim propisom i koji ima jednu ili više karakteristika koje prouzrokuju opasnost po zdravlje ljudi i okoliša po svom porijeklu, sastavu ili koncentraciji, kao i onaj otpad koji je naveden u listi otpada.



UVOD



Otpad koji se ne nalazi na listi otpada u posebnom propisu kao opasni ili iji je sadržaj nepoznat, smatrat će se opasnim dok se ne ustanovi da li je opasan ili bezopasan.



Opasni otpad

Opasni otpad sa kojim se najčešće susrećemo u svakodnevnom životu može biti: baterije, otpadna ulja, lijepila, rastvarači, boje, tinta, različite hemikalije, pesticidi, akumulatori, otpadni lijekovi.



Pregled izvoza opasnog otpada Federacija BiH

Godina	2020.	2021.	2022.	2023.
Izvezeno opasnog otpada (t)	5710,75	7.883,34	6.191,68	6.563,23

Izvor:FMOIT



Pregled izvoza opasnog otpada Federacija BiH

Država izvoza	Količina opasnog otpada (tona)	Količina opasnog otpada (%)
Austrija	1305,98	19,89
Savezna Republika Njemačka	620,14	9,44
Mađarska	1192,92	18,17
Belgija	3,86	0,058
Slovenija	61,80	0,94
Makedonija	901,64	13,73
Hrvatska	1180,15	17,98
Italija	364,42	5,55
Srbija	932,32	14,20

Izvor:FMOIT



Pregled izvoza opasnog otpada Federacija BiH



Olovne baterije (istrošeni olovni akumulatori), istrošeni katalizatori onečišćeni/kontaminirani opasnim materijama, izmiješani otpad sastavljen od najmanje jedne vrste opasnog otpada, ostali otpad (uključujući mješavine materijala) od mehaničke obrade otpada koji sadrži opasne tvari, laboratorijske hemikalije, boje i lakovi, miješani čvrsti otpad, lijekovi, farmaceutski otpad i otpadni mulj.

Izvor:FMOIT

MEĐUNARODNA AKADEMIJA
ODRŽIVOG RAZVOJA



INTERNATIONAL ACADEMY OF
SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Ovlašteni subjekti za prikupljanje i izvoz opasnog otpada

- C.I.A.K. d.o.o. Sarajevo
- KEMEKO-BH d.o.o. Lukavac
- Kemokop d.o.o. Tuzla
- C.R.O.A. d.o.o. Vitez
- Seller d.o.o. Gradačac
- Vamal grupa d.o.o. Mostar
- Eko Servis d.o.o. Tešanj
- Aida Commerce d.o.o. Sarajevo

Izvor:FMOIT



Opasni otpad - NAČELO

Princip zagađivač plaća – proizvođač ili vlasnik otpada snosi sve troškove prevencije, tretmana i odlaganja otpada, uključujući brigu nakon upotrebe i monitoringa

Proizvođač ili vlasnik otpada je i finansijski odgovoran za preventivne i sanacione mjere zbog šteta po okoliš koje je - prouzrokovao



Opšti zahtjevi za opasni otpad

Za obavljanje aktivnosti tretmana otpada i njegovog odlaganja potrebno je pribaviti dozvolu za upravljanje otpadom.

Nadležno ministarstvo za izdavanje dozvola za upravljanje otpadom je Kantonalno ministarstvo.

Nadležno ministarstvo za izdavanje dozvola za prekogranični promet otpada u Bosni i Hercegovini Federaciji BiH je Federalno ministarstvo okoliša i turizma.



Opšti zahtjevi za opasni otpad

Dozvola za upravljanje otpadom

- vrstu i količinu otpada koji se treba tretirati i/ili odložiti;
- opšte tehničke zahtjeve za rad, monitoring i sisteme praćenja;
- metode tretmana;
- mjere predostrožnosti koje se trebaju preduzeti,
- podatke o porijeklu, odredištu i tretmanu otpada, te vrste i količine takvog otpada.

???



Opšti zahtjevi izvoz opasnog otpada



Država BiH-Federacija BiH- izvoznica nema tehničke mogućnosti i neophodna postrojenja, kapacitete ili odgovarajuće lokacije za odlaganje otpada, radi odlaganja otpada na ekološki prihvatljiv i efikasan način ili se otpadi koriste kao sirovina za industriju recikliranja ili povrata u državi uvoznici.

Otpad se pakuje, etiketiraju i prijevoze na način kojim se sprječava zagađenje okoliša u skladu sa najboljom raspoloživom praksom,

postoji odgovarajuća dokumentacija o kretanju od tačke gdje je njegovo kretanje počelo do momenta odlaganja, u skladu sa nacionalnim i međunarodnim standardima.

Izdata saglasnost za prekogranični promet otpada

Procedura izdavanja saglasnosti Federacija BiH



Notifikacijski Broj BA320/...

Odgovarajuća polica osiguranja ili
garancija banke za prijevoznike (original ili
ovjerne kopije)

Orginalni zahtjev za izdavanje izvozne
dozvole ovjeren potpisom i pečatom
ovlaštene osobe

Odgovarajuća polica osiguranja ili
garancija banke za prijevoznike (original ili
ovjerne kopije)

Podatci o izvoru, sastavu i količini otpada i
podatke o proizvođaču ovjereni potpisom i
pečatom ovlaštene osobe

Ime primaoca otpada, lokacija gdje će se
tretirati i odlagati kao i vrsta važenja
dozvole za rad postrojenja

Ugovor za prijevoz (Lista prijevoznika)

Specifične uvjete za kretanje (način i
vrijeme transporta, granični prijelazi)

Procedura izdavanja saglasnosti Federacija BiH



Kopiju ugovora između izvoznika i uvoznika otpada (na bosnaskom ili hrvatskom jeziku) original ili ovjerena kopija

Dva ispunjena originalna obrasca Obavijesti (na bosnaskom, hrvatskom ili engleskom jeziku)

Dva ispunjena originalna obrasca Dokumenta o kretanju (na bosnaskom, hrvatskom ili engleskom jeziku)

Odgovarajuća polisa osiguranja ili garancije banke na iznos koji može pokriti obradu otpada na okolinski prihvatljiv način

Popis nadležnih tijela uključenih u prekogranični promet otpada

Originalna uplatnica-Federalna taksa u iznosu od 150,00 KM

Saglasnost za uvoz zemlje uvoznice

Saglasnost svih tranzitnih zemalja

Saglasnost FMOIT u roku od 30 dana (praksa pokazala ne duže od 5 dana od dana kompletiranja dokumentacije)

1. Izvoznik - pošiljatelj Registracijska oznaka: Naziv: Adresa: Kontakt osoba: Tel: Faks: E-mail:	3. Broj Obavijesti: Obavijest se odnosi na: A.(i) Jednu pošiljku: <input type="checkbox"/> (ii) Više pošiljki: <input type="checkbox"/> B.(i) Odlaganje (1): <input type="checkbox"/> (ii) Tretman : <input type="checkbox"/> C. Postrojenje za R suglasno: (2)(3) Da <input type="checkbox"/> Ne <input type="checkbox"/>																
2. Uvoznik - primatelj Registracijska oznaka: Naziv: Adresa: Kontakt osoba: Tel: Faks: E-mail:	4. Ukupan broj predviđenih pošiljki: 5. Ukupna predviđena količina (4): Tona (Mg): m ³ : 6. Predviđeni datum ili razdoblje za pošiljke (4): Prvi odlazak: Zadnji odlazak: 7. Vrsta pakiranja (5): Posebni uvjeti rukovanja (6): Da: <input type="checkbox"/> Ne: <input type="checkbox"/>																
8. Predviđeni prijevoznik/ci Registracijska oznaka: Naziv(7): Adresa: Kontakt osoba: Tel: Faks: E-mail: Način prijevoza (8):	11. Postupak odlaganja/tretmana (2) D-oznaka / R-oznaka (5): Tehnologija koja se primjenjuje (6): Razlog izvoza (1)(6):																
9. Proizvođač/i otpada (1)(7)(8) Registracijska oznaka: Naziv: Adresa: Kontakt osoba: Tel: Faks: E-mail: Lokacija i postupak nastanka otpada (6)	12. Opis i sastav otpada (6): 13. Fizikalna obilježja (5): 14. Identifikacija otpada (upišite odgovarajuće oznake) (i) Dodatak VIII Baselske konvencije (ili IX ako je primjenjiv): (ii) OECD oznaka (ako je različit od (i)): (iii) Europska lista otpada: (iv) Identifikacijska oznaka u državi izvoza: (v) Identifikacijska oznaka u državi uvoza: (vi) Drugo (navedite): (vii) Y-oznaka: (viii) H-oznaka (6): (ix) UN klasa (6): (x) UN broj: (xi) UN naziv za otpremu: (xii) Carinska oznaka/e (HS):																
10. Postrojenje za odlaganje (2): <input type="checkbox"/> ili tretman (2): <input type="checkbox"/> Registracijska oznaka: Naziv: Adresa: Kontakt osoba: Tel: Faks: E-mail: Mjesto tretmana/odlaganja:	15. (a) Dio vezan za države, (b) Oznake nadležnih tijela gdje je primjenjivo, (c) Točke izlaza ili ulaza (granični prijelaz ili luka) <table border="1" style="width:100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width:33%;">Država izvoza - otpreme</th> <th colspan="2">Država/e tranzita (ulaz i izlaz)</th> <th style="width:34%;">Država uvoza - odredište</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>(a)</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>(b)</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>(c)</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Država izvoza - otpreme	Država/e tranzita (ulaz i izlaz)		Država uvoza - odredište	(a)				(b)				(c)			
Država izvoza - otpreme	Država/e tranzita (ulaz i izlaz)		Država uvoza - odredište														
(a)																	
(b)																	
(c)																	
16. Carinski uredi na ulazu i/ili izlazu i/ili izvozu (Europska unija) Ulaz: Izlaz: Izvoz:																	
17. Izjava izvoznika – pošiljatelja / proizvođača (1): Potvrđujem da su gore navedene informacije potpune i ispravne. Također potvrđujem da postoje zakonske pisane i ugovorene obveze i da odgovarajuće osiguranje ili drugo financijsko jamstvo pokriva ovaj prekogranični promet. Naziv izvoznika - pošiljatelja: Datum: Potpis: Naziv proizvođača: Datum: Potpis:																	
KORISTE NADLEŽNA TIJELA																	
19. Potvrda nadležnog tijela države uvoza - provoza / tranzita (1) / izvoza - otpreme(9): Država: Obavijest primljena dana: Potvrda poslana dana: Naziv nadležnih tijela:	18. Broj priloga 20. Odobrenje (1)(9) prekograničnog prometa nadležnog tijela (države): Odobrenje izdano dana: do: Odobrenje vrijedi od: do: Posebni uvjeti: Ne: <input type="checkbox"/> Ako da, vidi polje 21 (6) <input type="checkbox"/> Naziv nadležnog tijela: Pečat i/ili potpis:																

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURIZMA

Hamdije Čemelića 2

71000 Sarajevo

Na zahtjev privrednog subjekta (naziv i adresa):

Osiguravajuća kuća (naziv i adresa):

Izdaje slijedeću Garanciju broj: _____

u korist: Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Hamdije Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu Korisnik) u skladu sa Uredbom o finansijskim garancijama kojima se može osigurati prekogranični promet otpada („Službene novine Federacije BiH“, broj 41/05), vezano za pošiljku otpada:

- a) naziv izvoznika - pošiljaoca: _____
- b) naziv uvoznika – primatelja: _____
- c) ključnog broja prema katalogu otpada: _____
- d) količina otpada: _____
- e) Vremenski period osiguranja: _____

Osiguravajuća kuća: _____

preuzima sve obaveze prema Federalnom ministarstvo okoliša i turizma za pokriće troškova u iznosu: _____ KM, za obradu otpada bez opasnosti po okoliša u slučaju kada se radi o slučaju kada otpad koji je stigao na odredište iz bilo kojeg razloga nije moguće obraditi bez opasnosti po koliš, te ga je potrebno prevesti u neko drugo postrojenje u odgovarajućim uslovima ili vratiti nazad otpad pošiljaocu.

Navedeni iznos od: _____ KM osiguravajuća kuća: _____

obavezuje se da isplati u roku od 5 dana od prijema pisanog zahtjeva od strane Federalnog ministarstva okoliša i turizma bez mogućnosti prigovora i bez provjere pravnog odnosa. Isplata zatraženog iznosa će se uplatiti na bankovni račun u skladu sa uputstvom Federalnog ministarstvo okoliša i turizma.

Datum, pečat i potpis finasijske ustanove



IZVOZ OTPADNIH AKUMULATORA



IZVOZ OTPADNIH AKUMULATORA

Odluka o uvjetima prekograničnog prometa opasnog otpada sukladno konvenciji o kontroli prekograničnog kretanja opasnih otpada i njihovu zbirnjavanju ("Službeni glasnik BiH", broj:83/16).

Ministarstvo za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju

Federalno ministarstvo okoliša i turizma

Odjel za prostorno planiranje i imovinsko-pravne poslove

Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine

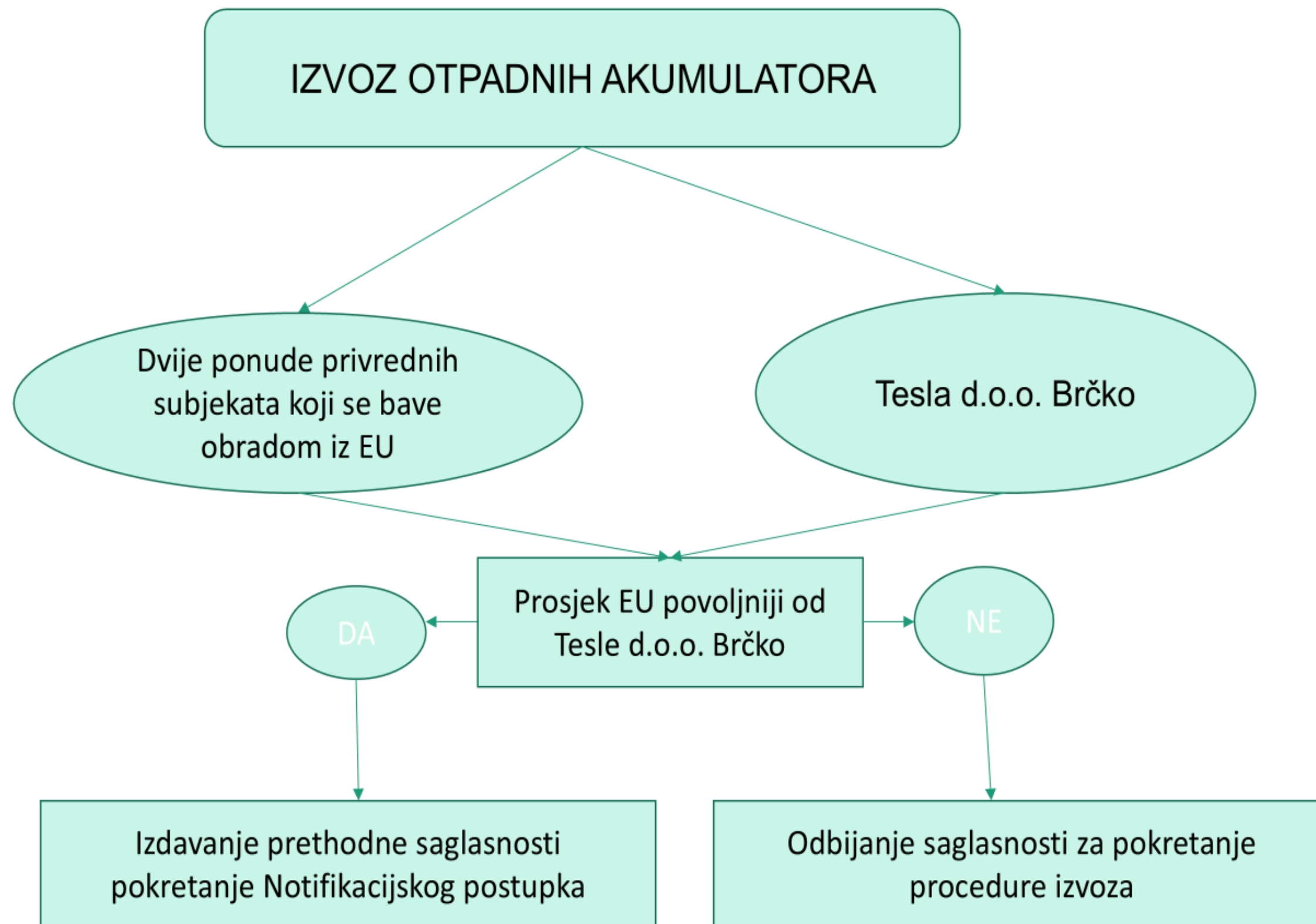
IZVOZ OTPADNIH AKUMULATORA

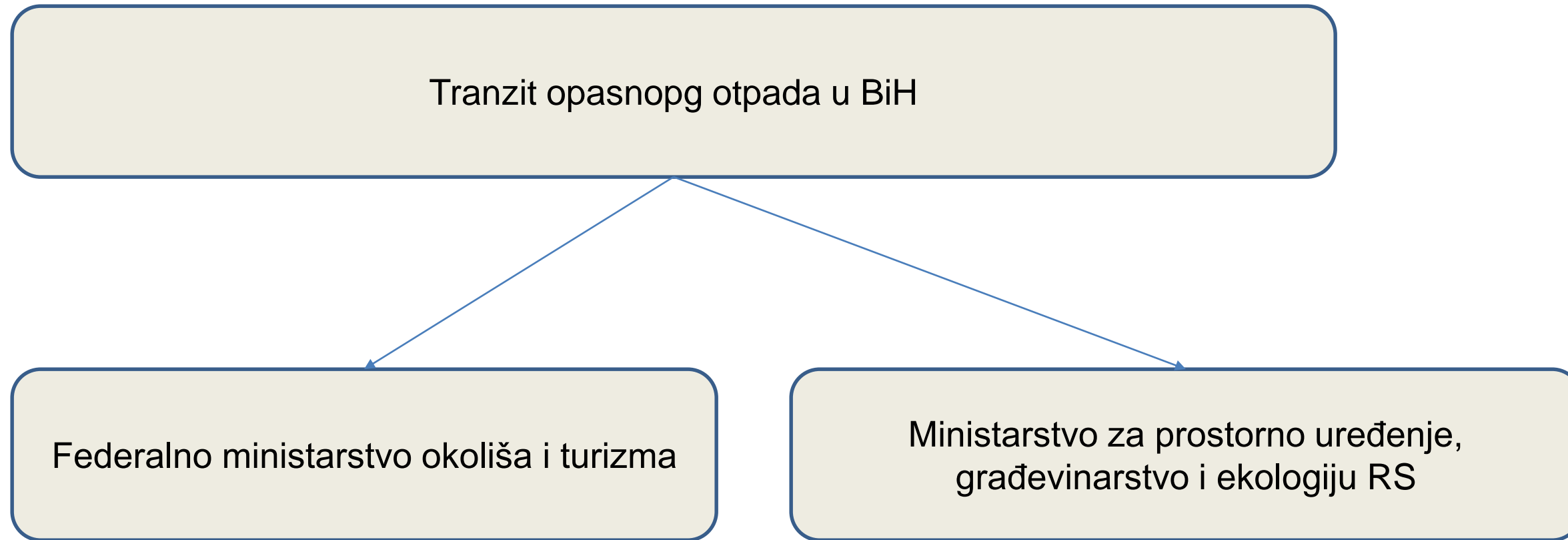
Ukoliko u Bosni i Hercegovini postoji registriran i ovlašten subjekt koji raspolaže s kapacitetima za tretman ili odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način, vlasnik opasnog otpada, uključujući olovne akumulatore i olovne legure, je dužan isti ponuditi na otkup registriranom i ovlaštenom subjektu koji raspolaže s kapacitetima za tretman ili odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način.

Cijena otkupa ne može biti niža od prosječne cijene za tu vrstu otpada na Evropskoj berzi iz prethodnog mjeseca, odnosno od cijene koju drugi prerađivači plaćaju u zemljama Evropske unije u vrijeme kada se otkup vrši.

Tesla d.o.o. Brčko

Ukoliko subjekt registriran za tretman i odlaganje otpada, odbije izvršiti otkup opasnog otpada po cijeni EU, a vlasnik opasnog otpada ne pristaje na nižu cijenu otkupa, ovlaštene institucije će vlasniku opasnog otpada, na njegov zahtjev izdati dozvolu za izvoz neotkupljenog opasnog otpada, uključujući olovne akumulatore i olovne legure, ukoliko su ispunjeni drugi uslovi propisani odredbama Bazelske konvencije, kao i važećim zakonskim i podzakonskim propisima u oblasti upravljanja otpadom.





Umjesto zaključka

Izvoz opasnog otpada iz BiH se odvija pod strogim režimom nadzora, kontrole kako domaćih tako i međunarodnih nadležnih insitucija za prekogranični promet otpada.

Prosječno se iz Federacije BiH putem ovlaštenih privrednih subjekata izveze svake godine preko 6.000 tona opasnog otpada, dakle, ova količina opasnog otpada bi svake godine ostala u Federaciji BiH ukoliko nebi bilo jasno uspostavljenog sistema kojeg se svi učesnici u prekograničnom prometu pridržavaju (izvoznici, uvoznici, nadležna ministarstva, carine i inspekcije).

Potrebno je raditi na stalnom uanprijednju sistema izdavanja dozvola uz stalnu komunikaciju sa privrednim subjektima koji se bave prikupljanjem, skladištenjem i konačnim izvozom opasnog otpada

Digitalizacija kao jedan od modela unapređenja sistema!

